

**HONVÉDELMI ISMERETEK
EMELT SZINTŰ SZÓBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK**

MINTAFELADAT**1. tétel****A) altétel**

Mutassa be a mérgező harcanyagok rendszerezését élettani hatásuk alapján! Mondjon 1-1 példát a mérgező harcanyagok minden típusára! Részletesen jellemezze az idegmérgeket és a hólyaghúzó hatású mérgező harcanyagokat!

A tételhez használható segédeszköz:

Nincs szükség segédeszközre.

1. tétel**B) altétel**

Határozza meg a Vörösberény településen található déli templomtorony UTM koordinátáját! Az UTM koordináta alapján állapítsa meg a torony MGRS azonosítóját 100 méteres pontossággal! Ismertesse a meghatározás menetét!

Az altételhez használható segédeszköz:

Topográfiai térkép 1:50 000 L-34-25-C Balatonalmádi. Sorozatszám: M776. MH GEOSZ 2008.

1. tétel**C) altétel**

Ismertesse a sérült katonák NATO elvek szerinti harctéri ellátásának alapelveit, a szakaszos sérültellátás lényegét! Sorolja fel a sérültellátás szakaszait! Ismertesse részletesen az elsősegély és a szaksegély ellátást!

A tételhez használható segédeszköz:

Nincs szükség segédeszközre.

1. tétel**A) altétel**

Mutassa be a mérgező harcanyagok rendszerezését élettani hatásuk alapján! Mondjon 1-1 példát a mérgező harcanyagok minden típusára! Részletesen jellemezze az idegmérgeket és a hólyaghúzó hatású mérgező harcanyagokat!

Az „A” altétel értékelése:**ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT**

Szempontok kompetenciák	Az „A” altétel pontszáma
	Elérhető pontszám
<p>Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása, tájékozottság az adott témában, tárgyi ismeretek, összefüggések problémaközpontú bemutatása, logikus érvelés</p> <p><i>A mérgező harcanyagokat élettani hatásuk alapján az alábbi csoportokba soroljuk:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>idegbénító hatású mérgezőharcanyagok (idegmérgek) pl. szomán, szarin, „V”-anyagok</i> <i>általános hatású mérgező harcanyagok (vérmérgek) pl. HCN (hidrogén-cianid, kéksav)</i> <i>hólyaghúzó hatású mérgező harcanyagok (hólyaghúzó) pl. kénmustár, nitrogénmustár, lewisit</i> <i>fojtó hatású mérgező harcanyagok (fojtók) pl. foszgén, difoszgén, klórpikrin</i> <i>ingerlő hatású mérgező harcanyagok (ingerlők) pl. klóracetofenon (KAF), „CS”</i> <i>pszichotoxikus mérgező harcanyagok (kábitószer) pl. „BZ”</i> <i>növényzetpusztító mérgező harcanyagok (herbicidek) pl. Orange, White, Blue</i> <p><u>Idegbénító hatású mérgező harcanyagok (idegmérgek)</u></p> <p>Gyorsan ható mérgező harcanyagok. Kisfokú mérgezés esetén csak erős pupilla szűkület (miozis) lép fel, a légzés nehezül, mellkasi fájdalmak jelentkeznek. Súlyos mérgezésnél görcsös állapot jelentkezik, aminek látható jelei – a miozison kívül – az egész szervezet erős remegése, eszméletvesztés, önkéntelen vizeletürítés. Ha a</p>	<p>7</p> <p>5</p>

<p>sérült ellenanyagot nem kap, a halál rövid időn belül bekövetkezik. A szervezetbe jutott mérgező harcanyagok igen nehezen ürülnek ki, folyamatosan felhalmozódnak, ezért halálos, vagy súlyos mérgezés is bekövetkezhet önmagukban veszélytelen adagok többszöri elszennvedésekor.</p> <p>A szarin és a szomán hatásukat cseppek és pára formájában fejtik ki, bőrre kerülve vagy belélegezve sérülést, halált okozhatnak. A “V” anyagok a szománnál nagyobb mérgező képességgel rendelkező, maradó idegbénulást előidéző harcanyagok. Maradóságuk néhány naptól néhány hétig, néhány hónapig is tarthat. Veszélyességükre jellemző, hogy a szabad bőrfelületre kerülve már 2 mg elegendő egy felnőtt ember elpusztítására.</p> <p><u>A hólyaghúzó hatású mérgező harcanyagok (hólyaghúzók)</u></p> <p>A hólyaghúzó hatású mérgező harcanyagok mérgező képessége kisebb az idegbénítókénál. A kénmustár sárga színű, jellegzetes, tormára, fokhagymára emlékeztető, szúrós szagú gáz. A kénmustár szennyeződést követően 4-8 óra elteltével a bőrön vörös foltok, majd apróbb hólyagok keletkeznek, amelyek egy-másfél nap elteltével nagyobb, sárgás nedvet tartalmazó hólyagokká alakulnak át. A megduzzadt hólyagok két-három nap múlva felszakadnak, a helyükön nehezen gyógyuló fekély keletkezik, amely további fertőzések forrása lehet. Ha az elfertőződést sikerül megakadályozni, a sebek 20-30 nap alatt, egyébként 2-3 hónap alatt gyógyulnak be, durva hegképződés mellett.</p> <p>A kénmustár gőzök vagy aeroszolok belégzése után a tünetek 4-6 óra múlva észlelhetők, szúrós fájdalmat okoznak az orrban, a torokban, a sérült gyakran elveszti a hangját. Enyhébb mérgezés esetén az elváltozások néhány napon belül megszűnnek, súlyosabb esetben azonban fekélyes légcsőhurut, tüdőgyulladás lép fel, ami halálos kimenetelű is lehet.</p>	<p>4</p>
<p>Feladat megértése, a lényeg kiemelése, világosság, szabatosság, a felelet felépítése, szakkifejezések használata</p>	<p>4</p>
<p>Az „A” altétel összes pontszáma</p>	<p>20</p>

1. tétel

B) altétel

Határozza meg a Vörösberény településen található déli templomtorony UTM koordinátáját! Az UTM koordináta alapján állapítsa meg a torony MGRS azonosítóját 100 méteres pontossággal! Ismertesse a meghatározások menetét!

A „B” altétel értékelése:

ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT

Szempontok kompetenciák	A „B” altétel pontszáma
	Elérhető pontszám
Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása, tájékozottság az adott témában, tárgyi ismeretek, összefüggések problémaközpontú bemutatása, logikus érvelés	
<i>Vörösberény D templomtorony UTM koordinátája: 34T 272650mE 5 214700mN</i>	6
<i>MGRS azonosító 100 méteres pontossággal: 34TBT726147</i>	3
<i>A meghatározások menetének ismertetése</i>	3
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, világosság, szabatosság, a felelet felépítése, szakkifejezések használata	3
A „B” altétel összes pontszáma	15

1. tétel

C) altétel

Ismertesse a sérült katonák NATO elvek szerinti harctéri ellátásának alapelveit, a szakaszos sérültellátás lényegét! Sorolja fel a sérültellátás szakaszait! Ismertesse részletesen az elsősegély és a szaksegély ellátást!

A „C” altétel értékelése:

ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZAT

Szempontok kompetenciák	A „C” altétel pontszáma
	Elérhető pontszám
<p>Tartalmi összetevők: alapfogalmak ismerete, definiálása, tájékozottság az adott témában, tárgyi ismeretek, összefüggések problémaközpontú bemutatása, logikus érvelés</p> <p><u>A NATO ellátási elvei</u></p> <p>A NATO hadseregeiben azonos elvek és szabályok alapján történik a katonák harctéri egészségügyi ellátása. Kiemelten fontos az úgynevezett 6 órás szabály, amely szerint az életmentő és végtagmentő ellátásra szoruló katonákat 6 órán belül véglegesen el kell látni. Végleges ellátás alatt azokat a műtéti beavatkozásokat értjük, amelyek után már csak utókezelésre és rehabilitációra van szükség. Az ellátás sorrendjét a sérülés súlyossága határozza meg, tehát ez független a rendfokozattól, vagy a betöltött beosztástól. A harctéren megsérült katonák ellátása a parancsnok felelőssége.</p> <p><u>A szakaszos sérültellátás</u></p> <p>A szakaszos sérültellátás azt jelenti, hogy mindenkit ott látnak el, ahol az a sérülése súlyosságának szempontjából szükséges. Például egy horzsolásos sérülés miatt nem kell a katonát egy magasabb ellátási szintet biztosító kórházba szállítani. Az egyes ellátási szakaszok a peremvonalától (harcérintkezéstől) a saját csapataink irányában helyezkednek el, egyre távolabb az ellenségtől.</p> <p><u>A sérültek ellátásának szakaszai</u></p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>3</p>

<p>1. Elsősegély; 2. Szaksegély; 3. ROLE I. (Az első orvosi segély helye) 4. ROLE II. (első tábori kórház), 5. ROLE III. (Civil kórház vagy katonai kórházi ellátás); 6. ROLE IV. (hátországban található kórház)</p>	
<p><u>Elsősegély</u></p> <p>A sérülés helyszínen a katonák egymásnak nyújtanak elsősegélyt (bajtársi segélyt), mivel minden katona elsajátította ennek fogásait a kiképzés alatt. Az ön- és kölcsönös segélynyújtáshoz a katonák az egyéni egészségügyi csomagjaikat használják fel.</p>	<p>2</p>
<p><u>Szaksegély</u></p> <p>A harctéren megsérült, és elsősegélyben részesített katonákat a „sebesültgyűjtő fészek” elnevezésű helyre viszik. Ennek védett helyen kell lennie, fehér alapon vöröskeresztes zászlóval kell megjelölni, mert a genfi egyezmény által védett objektum. Távolsága a peremvonaltól néhány száz métertől 1-2 kilométer lehet. Általában szakaszonként egy egészségügyi katona teljesít szolgálatot, aki magasabb szintű felkészültséggel és több felszereléssel rendelkezik. Itt az egészségügyi katona vagy a felcser látja el a sérülteket, ezt az ellátást szaksegélynek nevezzük. A legfontosabb feladat a súlyos sérültek életben tartása mindaddig, amíg a következő ellátási szintre nem szállítják őket.</p>	<p>3</p>
<p>Feladat megértése, a lényeg kiemelése, világosság, szabatosság, a felelet felépítése, szakkifejezések használata</p>	<p>3</p>
<p>A „C” altétel összes pontszáma</p>	<p>15</p>